

EL PLA DE VOLUNTARIAT

Podem definir el pla de voluntariat com la guia de processos d'una entitat. És un document que recull la seva idiosincràsia, explica el que du a terme habitualment i, sobretot, **com s'hi organitza el voluntariat**.

Esdevé un document estratègic i una eina de suport que ajuda al funcionament diari de l'organització perquè garanteix:

- Que tothom treballa en la mateixa línia atès que hi estan reflectides les línies d'actuació de l'entitat
- Que les persones voluntàries tinguin un marc de referència

Un pla pot ser molt llarg o molt curt. N'hi ha de molt ben elaborats i que poden ser molt extensos, però se'n poden redactar de més senzills que es van ampliant i millorant amb el temps.

Algunes entitats petites poden pensar que no necessiten un pla i considerar que està destinat i pensat per a organitzacions amb un cert volum de recursos, amb un gran nombre de programes i que tenen una estructura professional o de gestió consolidada.

Però si voleu afegir qualitat a la vostra acció, a la pròpia entitat, i voleu esser reconegudes com a entitats de voluntariat a tots els efectes, heu de posar fil a l'agulla. La Llei 11/2019, de voluntariat de les Illes Balears, diu que les entitats (de voluntariat) han de disposar d'un pla que aglutini els diferents programes de l'entitat i que reculli els aspectes relatius **a la gestió de les persones voluntàries** i n'indica els aspectes bàsics.

La relació entre l'entitat i el voluntariat és bidireccional. Hi ha una reciprocitat que requereix la participació de les dues parts: les persones voluntàries amb el seu esforç i les entitats fent-ne una bona gestió.

El pla és un document **descriptiu** i també **estratègic** que:

- Pot explicar la realitat del què s'està fent.
- Es pot elaborar d'entrada per implementar-lo després.
- Pot incloure una part descriptiva del que ja funciona i una altra que expliqui el que es pensa fer, i que s'anirà implementant en el futur.

La Direcció General de Participació, Transparència i Voluntariat del GOIB posa a l'abast una guia explicativa de com elaborar un pla de voluntariat:

https://apps.caib.es/sites/suportalvoluntariat/ca/guaa_explicativa_de_com_fer_un_pla_de_voluntariat/

Per tant, intentarem no repetir el mateix, però farem algunes reflexions.

ESTRUCTURA DEL PLA DE VOLUNTARIAT

Els continguts mínims que ha de contenir un pla de voluntariat són:

1. Descripció de l'entitat i definició de la política del voluntariat

L'entitat: recorregut, missió, codi ètic i contextualització del voluntariat en el si de l'entitat (visió, missió i valors).

Sistemes de comunicació i participació

Programes de voluntariat que es duen a terme

2. El paper, perfil i organització del voluntariat

Tipus de voluntariat

Tasques de les persones voluntàries

Sistema de coordinació

Protocol de gestió de conflictes

La figura de **responsable del voluntariat** constitueix el referent de les persones voluntàries dins l'entitat. És qui orienta i supervisa, i qui garanteix el treball conjunt enfocant als mateixos objectius.

La persona responsable planifica, organitza, supervisa, comunica, motiva, avalua i, en general, vetla perquè es dugui a terme el pla de voluntariat.

TEMA 03: ORGANIZACIÓN

Responsable de PROYECTO de voluntariado

Persona encargada de la coordinación de los proyectos que tienen integradas personas voluntarias.

Esta persona puede dedicarse en exclusiva a las personas voluntarias o tener otras tareas adicionales.

PROCESOS DE SELECCIÓN
Publicación de ofertas y realización de las entrevistas.

FOMENTAR LA PARTICIPACIÓN
Fomentar procesos participativos y de comunicación de las personas voluntarias

DESARROLLO PERSONAL Y ACOMPAÑAMIENTO
Conocer las motivaciones de l@s voluntari@s y crear procesos de motivación y empatía

VÍAS DE COMUNICACIÓN
Trabajar hacia la comunicación efectiva, asertiva y activa.

CAPACIDAD DE LIDERAZGO
Estar presente en los procesos y estar implicado en los proyectos y los procesos con voluntariado.

EQUIPO
Fomentar el trabajo en equipo y llevar a cabo un liderazgo participativo.

CONFLICTOS Y CAMBIOS
Capacidad para la resolución de conflictos y adaptabilidad a los cambios.

GESTIÓN DE RECURSOS
Capacidad para la gestión de recursos materiales, humanos, técnicos, económicos y sociales adscritos a los proyectos con voluntari@s.

Entre les aptituds que hauria de tenir aquest perfil podem destacar:

- de lideratge i coordinació d'equips
- de capacitat de motivar i valorar la tasca
- de comunicació i relacions personals
- de treball en equip
- d'adaptació a necessitats i situacions noves

3. La gestió del voluntariat (vegeu fitxa 13)

Captació, selecció, acollida i incorporació
Formació i seguiment
Reconeixement i/o desvinculació

El pla de voluntariat ha de ser un document viu que s'ha d'actualitzar periòdicament.
No és un document directiu. Ha de ser elaborat, compartit i conegut per totes les persones que formen part de l'entitat.

PROTOCOLS ANNEXOS

La raó principal d'incloure documents annexos al pla de voluntariat és **sistematitzar i facilitar la feina** i que qualsevol membre pugui entendre els processos interns de l'entitat. Els protocols han de ser eficaços, clars i fàcils d'utilitzar.

No cal fer-los tots ni tots de cop. Prioritzarem aquells que solucionin problemes i que siguin útils. Exemples:

Full sol·licitud per fer voluntariat
Fitxa de la persona voluntària
Protocol o manual d'acollida
Model d'acord o compromís
Carta de drets i deures del voluntariat i de l'entitat
Pla de formació
Enquestes de valoració/satisfacció del voluntariat
Model de carta d'agraïment
Model de certificat/reconeixement
Protocol de baixa
Quadre o registre d'assistència

PARTICIPACIÓ I VOLUNTARIAT		
ANNEXOS		
ANNEX 1 <u>Valoració de l'entitat i dels projectes per part de la persona voluntària</u>	ANNEX 2 <u>Com detectar necessitats formatives</u>	ANNEX 3 <u>Protocol d'acollida de persones voluntàries</u>
ANNEX 4 <u>Registre intern de persones voluntàries</u>	ANNEX 5 <u>Seguiment, avaluació i desvinculació del voluntariat</u>	ANNEX 6 <u>Model de full de compromís entre l'entitat i la persona voluntària</u>
ANNEX 7 <u>Certificat de voluntariat</u>	ANNEX 8 <u>Carta de comiat</u>	

El Portal del voluntariat del GOIB us ofereix models de bona part dels protocols. Hi podeu accedir a: https://www.caib.es/sites/suportalvoluntariat/ca/instruments_per_a_les_entitats_de_voluntariat/

DADES I DOCUMENTS D'INTERÈS

Llei de voluntariat de les Illes Balears:

<http://www.caib.es/eboibfront/ca/2019/10955/619557/llei-11-2019-de-8-de-marc-de-voluntariat-de-les-il>

Portal del voluntariat del GOIB:

http://www.caib.es/sites/suportalvoluntariat/ca/guaa_explicativa_de_com_fer_un_pla_de_voluntariat/

http://www.caib.es/sites/suportalvoluntariat/ca/fitxa-model_de_pla_de_voluntariat/

Claus per a l'elaboració d'un pla de voluntariat:

<https://www.peretarres.org/arxius/fcie/consultoria/claus-elaboracio-pla-voluntariat.pdf>

Plataforma del Voluntariado de España:

https://plataformavoluntariado.org/wp-content/uploads/2021/01/guia_para_elaborar_un_plan_de_voluntariado_accesible.pdf